

OTSUS

28.09.2017 nr 5-5/2017-052

Koondumisele nr 26/2017 YIT Oyj ja Lemminkäinen Oyj loa andmine

Koondumine

06.09.2017 esitas YIT Oyj ja Lemminkäinen Oyj volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid YIT Oyj ja Lemminkäinen Oyj 19.06.2017 ühinemislepingu. Lepingust tulenevalt antakse kõik Lemminkäinen Oyj varad ja kohustused üle YIT Oyj-le ühendava ühinemise teel, mille lõpuleviimisel Lemminkäinen Oyj kui ühendatav ühing lõppeb ja lakkab olemast eraldi juriidiline isik.

Tehingu tulemusena kuulub 60% ühinenud ühingu aktsiatest YIT Oyj praegustele aktsionäridele ja 40% Lemminkäinen Oyj praegustele aktsionäridele (eeldusel, et ükski Lemminkäinen Oyj aktsionär ei nõua endale kuuluvate aktsiate ülevõtmist rahalise hüvitise eest). Antud juhul on tegemist koondumisega, mis kujutab endast kahe eelnevalt iseseisvalt tegutseva ettevõtja ühinemist konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 19 lg 1 p 1 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 06.09.2017 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 1 järgi on koondumise osaliseks ühinev ettevõtja või ettevõtja, kelle osa ühendatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks YIT Oyj ja Lemminkäinen Oyj.

YIT Oyj (registrikood 0112650-2) on Soomes registreeritud äriühing, mis on noteeritud Nasdaq Helsingi börsil. YIT Oyj kontsern on suurim elamuehitusettevõtja Soomes, lisaks ehitab YIT Oyj Soomes teid, sildu, raudtee- ja metroojaamu, elektri- ja veevarustusjaamu ning tööstusrajatise. Eestis tegutseb YIT Oyj peamiselt kontserni kuuluva ettevõtja, Aktsiaseltsi YIT Ehitus, kaudu. Aktsiaselts YIT Ehitus tegeleb hoonete ehitamise, aga ka elamu- ja ärikinnisvara arendamisega.

Lemminkäinen Oyj (registrikood 0110775-8) on Soomes registreeritud äriühing, mis on noteeritud Nasdaq Helsingi börsil. Lemminkäinen Oyj tegeleb Soomes nii hoonete kui ka taristu ehitamisega, Eestis kontserni kuuluva ettevõtja Lemminkäinen Eesti AS-i kaudu rajatiste ehitamisega.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste 2016 käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

YIT Oyj ja Lemminkäinen Oyj on mõlemad Eestis tegevad ehituse valdkonnas – YIT Oyj tegeleb hoonete ehitamise ja kinnisvara arendamisega ning Lemminkäinen Oyj tegeleb rajatiste ehitusega (sealhulgas tehnovõrkude ehituse ja teehoiuga) ja väikeses mahus ka hoonete ehitusega.

Oma varasemates ehituse valdkonda puudutavates otsustes¹ on Konkurentsiamet eristanud hoonete ehitust ja rajatiste ehitust. Rajatiste ehituse valdkonnas on eraldi käsitletud tehoiu kaubaturgu². Konkurentsiameti hinnangul ei esine käesoleva koondumise puhul asjaolusid, mis tingiksid eelnevast praktikast erineva kaubaturgude piiritluse. Seega tekib horisontaalne kattuvus koondumise osaliste tegevuste vahel hoonete ehitamise osas. Koondumise teate kohaselt YIT Oyj Eestis rajatiste ehitusega ei tegele, vaid on vähesel määral ostnud teede ehituse teenuseid kolmandatelt isikutelt oma kinnisvaraarenduse- ja ehitusprojektide jaoks, milles Aktsiaselts YIT Ehitus on tegutsenud peatöövõtjana. Seega tekib koondumise osaliste tegevuste vahel ka vertikaalne seos.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 “Koondumise teate esitamise juhend” § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 “Koondumise teate esitamise juhend” § 8 lg 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ja mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv

¹ Nt Konkurentsiameti 20.11.2015 otsus nr 5.1-5/15-043 OÜ *Bauschmidt* / *aktsiaselts K-MOST*

² Nt Konkurentsiameti 31.10.2012 otsus nr 5.1-5/12-031 *RTS Infraehitus OÜ* / *Kiili Teed OÜ*, 01.12.2009 otsus nr 5.1-5/09 0045 *AS Talter* / *OÜ Magistraal*

ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise teate kohaselt, tuginedes Statistikaameti andmetele³, oli hoonete ehituse kaubaturu maht Eestis 2016. aastal 1 400 000 000 eurot. YIT Oyj müügitulu hoonete ehitusel Eestis 2016. aastal oli [...] ning turuosa [0-5]%. Lemminkäinen Oyj müügitulu hoonete ehitusel oli [...] ning turuosa [0-5]%. Koondumiste osaliste turuosa kokku hoonete ehitusel moodustas [0-5]% ning tegemist ei ole horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Koondumise teate esitaja hinnangul, tuginedes Statistikaameti andmetele, oli teehoiu kaubaturu maht Eestis 2016. aastal 283 000 000 eurot. Lemminkäinen Oyj müügitulu teehoiul oli [...] eurot ning turuosa [20-30]%, mistõttu tegemist ei ole vertikaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osalised on Eestis tegevad eelkõige erinevates ehituse valdkondades – YIT Oyj tegeleb hoonete ehitusega ning Lemminkäinen Oyj peamiselt rajatiste (sealhulgas teede ja kiirteede) ehitusega. Käesoleva koondumise puhul ei esine horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturge.

Nii hoonete kui rajatiste ehituse (sealhulgas teehoiu) kaubaturul tegutseb lisaks koondumise osalistele mitmeid ettevõtjaid. Hoonete ehituse osas on suurimateks ettevõtjateks Nordecon AS, Aktsiaselts Merko Ehitus Eesti ja OÜ Astlanda Ehitus, teehoiu osas AS TREV-2 Grupp ja Nordecon AS kontsern.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

³ <https://www.stat.ee/pressiteade-2017-020>

anda luba YIT Oyj ja Lemminkäinen Oyj koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 28.09.2017 otsuse nr 5-5/17-052 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.

Svetlana Ljutova 09.10.2017